

Адміністративне право. Курс лекцій

У книзі міститься розгляд, основні дефініції та висновки по класично-традиційним темам навчального курсу адміністративного права. Кожна тема супроводжується практичною частиною, що містить контрольні питання, а також тести для самостійної перевірки знань, що дозволить студентам краще засвоїти теорію та набути навичок та вмінь, необхідних для практичної роботи.

У посібнику враховані суттєві зміни, що відбулися останніми роками в науці адміністративного права, системі публічного управління, у сфері адміністративного законодавства.

Для науковців, викладачів, студентів юридичних навчальних закладів та практичних працівників органів публічної адміністрації.

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Баклан О. В.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Курс лекцій

Навчальний посібник

Київ
Університет «Україна»
2024

УДК 342.9
Б19

Рекомендовано до друку
Науково-методичною радою Університету «Україна»
(протокол № 2 від 21 грудня 2023 р.)

Рецензенти:

Курило В. І., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування, заслужений юрист України;

Тімашов В. О., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права Державного торговельно-економічного університету.

Баклан О. В.

Б19 Адміністративне право. Курс лекцій / О. В. Баклан; навч. посібн. — К.: Університет «Україна», 2024. — 322.

ISBN 978-966-388-685-5

У книзі міститься розгляд, основні дефініції та висновки по класично-традиційним темам навчального курсу адміністративного права. Кожна тема супроводжується практичною частиною, що містить контрольні питання, а також тести для самостійної перевірки знань, що дозволить студентам краще засвоїти теорію та набути навичок та вмій, необхідних для практичної роботи.

У посібнику враховані суттєві зміни, що відбулися останніми роками в науці адміністративного права, системі публічного управління, у сфері адміністративного законодавства.

Для науковців, викладачів, студентів юридичних навчальних закладів та практичних працівників органів публічної адміністрації.

УДК 342.9

ISBN 978-966-388-685-5

© Баклан О. В., 2024
© Університет «Україна», 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
-----------------	---

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Лекція 1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ПРИНЦИПИ, ФУНКЦІЇ І СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА	10
1.1. Поняття та предмет адміністративного права	10
1.2. Методи адміністративного права	14
1.3. Принципи адміністративного права	18
1.4. Функції адміністративного права	21
1.5. Джерела адміністративного права	25
1.6. Система адміністративного права. Адміністративне право як галузь законодавства, як наука та навчальна дисципліна	29
1.7. Місце адміністративного права у правовій системі України	35
Контрольні питання	40

Лекція 2. ПУБЛІЧНА ВЛАДА ТА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	41
2.1. Розвиток науки управління	41
2.2. Поняття і сутність соціального управління	51
2.3. Система публічного управління	53
2.4. Поняття, система, функції та принципи державного управління	56
2.5. Суб'єкт і об'єкт державного управління	63
2.6. Співвідношення понять «органи державного управління», «органи виконавчої влади», «органи публічної адміністрації»	65
Контрольні питання	70

Лекція 3. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ НОРМИ ...	72
3.1. Поняття та елементи механізму адміністративно-правового регулювання	72
3.2. Поняття та ознаки адміністративно-правових норм ...	75

3.3. Структура адміністративно-правової норми	78
3.4. Види адміністративно-правових норм	85
3.5. Реалізація адміністративно-правових норм	87
3.6. Дія адміністративно-правових норм	91
Контрольні питання	95

Лекція 4. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ

ВІДНОСИНИ	96
4.1. Поняття та особливості адміністративно-правових відносин	96
4.2. Підстави виникнення адміністративно-правових відносин	98
4.3. Види адміністративно-правових відносин	100
4.4. Структура адміністративно-правових відносин . . .	105
Контрольні питання	108

Лекція 5. СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО

ПРАВА	109
5.1. Поняття та види суб'єктів адміністративного права	109
5.2. Сутність правового статусу суб'єктів адміністративного права	113
5.3. Громадяни як суб'єкти адміністративного права . . .	115
5.3.1. Адміністративно-правовий статус громадян України	115
5.3.2. Права та обов'язки громадян в публічному управлінні	122
5.3.3. Адміністративно-правові гарантії прав громадян	126
5.3.4. Адміністративно-правовий статус іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців	135
5.3.5. Адміністративно-правовий статус громадян, що мешкають на тимчасово окупованій території України та внутрішньо переміщених осіб	141

5.4. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права	145
5.4.1. Загальні основи правового статусу об'єднань громадян	145
5.4.2. Види об'єднань громадян	152
5.4.3. Політичні партії як суб'єкти адміністративного права	154
5.4.4. Підприємства як суб'єкти адміністративного права	160
Контрольні питання	169

Лекція 6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО

УПРАВЛІННЯ	170
6.1. Поняття і система форм державного управління ...	170
6.2. Акти органів управління	174
6.3. Поняття та види методів державного управління ...	177
6.3.1. Співвідношення переконання, заохочення і примусу в державному управлінні	179
6.3.2. Адміністративний примус	180
Контрольні питання	184

Лекція 7. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА

ДИСЦИПЛІНИ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ	185
7.1. Поняття і система способів забезпечення законності	185
7.2. Контроль і його види	187
7.2.1. Контроль з боку органів законодавчої влади (парламентський контроль)	189
7.2.2. Контроль з боку Президента України і його офісу (президентський контроль)	189
7.2.3. Контроль з боку Кабінету Міністрів (урядовий)	190
7.2.4. Контроль з боку центральних органів державної виконавчої влади	190
7.2.5. Контроль з боку місцевих органів державної виконавчої влади	191

7.2.6. Контроль з боку органів судової влади (судовий контроль)	191
7.2.7. Контроль з боку органів місцевого самоврядування, а також їхніх виконавчо- розпорядчих органів	192
7.2.8. Контроль громадських формувань (громадський контроль)	192
7.3. Нагляд прокуратури	193
7.4. Адміністративний нагляд	194
7.5. Звертання громадян зі скаргами, заявами, пропозиціями	196
Контрольні питання	200

Лекція 8. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА КАТЕГОРІЇ.

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОВАДЖЕННЯ	201
8.1. Поняття і сутність адміністративного процесу . . .	201
8.2. Структура адміністративного процесу (стадії і види адміністративного процесу). Поняття адміністративно-процесуального права	207
Контрольні питання	212

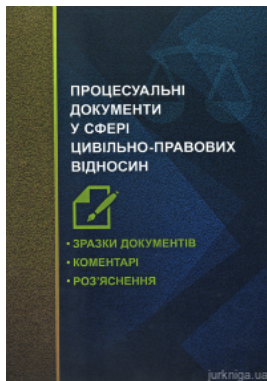
ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Лекція 9. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ

РИНКОВИХ ВІДНОСИН	213
9.1. Поняття, принципи та завдання управління економікою в перехідний до цивілізованого ринку період	213
9.2. Система та правове положення органів управління економікою, промисловістю, сільським господарством, транспортом, зв'язком	215
9.3. Основні напрямки перетворення економіки України	224
9.3.1. Залучення інвестицій	224

9.3.2. Створення спеціальних (вільних) економічних зон	227
9.3.3. Розвиток малого підприємництва та корпоратизація підприємств	228
Контрольні питання	230
Лекція 10. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ...	231
10.1. Загальна характеристика управління у сфері адміністративно-політичної діяльності	231
10.2. Основи управління в галузі державної безпеки, внутрішніх справ, юстиції	233
Контрольні питання	243
Лекція 11. ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ	244
11.1. Характеристика змісту державного управління в соціально-культурній сфері	244
11.2. Загальна характеристика окремих засад системи державної виконавчої влади в сфері соціально-культурного будівництва	248
Контрольні питання	259
КОНЦЕПЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ (витяг)	260
ТЕСТИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ ...	305
ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	320
ВЧЕНІ-ДОСЛІДНИКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ, ПРАЦІ ЯКИХ ВИКОРИСТАНІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ТА ВИДАННІ ДАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА	321

Книги, які можуть вас зацікавити

Процесуальні документи у сфері цивільно-правових відносин. Зразки документів, коментарі, роз'яснення

Конституція України:
офіційний текст

[Перейти на сайт](#) →